

и ги затварямъ въ кошарата. Два овна се сбиватъ предъ вратата.

— Стойте! викамъ имъ азъ. Не се бийте, не се карайте! Утре е Рождество Христово.

Затварямъ вратата на кошарата, па се затичамъ да нося нацепенятъ дърва отъ двора въ къщи. Товаря се добре. Веднажъ, дваждъ, триждъ... нося безспирно... трупамъ цѣла камара — да има за три дни. Рѫцетъ ми измръзнаха, но бузитъ ми се зачервиха. Азъ дъхамъ силно и сърдцето ми бие, че ще изкокне отъ пазвата.

Смръчава се. Прибираме се всички въ къщи. Дворската работа е свършена. Баща ми най-сетне провѣрява, да ли всичко е натъкмено и дали всички пътни и градински врата сѫ затворени. Въ къщи се набираме 12 души: дѣдо и баба, татко и мама, трима братя, две снахи (невести), едно внуче и две сестри. Всѣки знае своето място. Въ къмината гори буенъ огънь. Въ къта до огъния седи дѣдо. На веригата виси голъмъ котелъ съ гореща вода, до котела къкратъ въ жарава или въ горещия пепелъ 2—3 гърнета, а въ печката се пече голъма пита хлѣбъ (пугача).

Всички се изуваме. Довличатъ се две корита и се почва миенето. Малкитъ съ бѣрдукъ поливаме на по-голъмитъ. Измиваме си главата и нозетъ. Тѣй, очистени въ къщи, децата минаваме въ стаята (собата). Тя е топла, послана съ рогозки и върху тѣхъ черги и килими. По краищата, покрай стените, отъ единия край до другия сѫ наредени шарени нови възглавници. Съ измити крака стѫпваме на чергите и сѣдаме до възглавниците — не върху тѣхъ. Сега всѣки се преоблича: нови ризи, гащи, елече или поясче, кожухче, калцуни или чорапи. Единъ облича ризата си наопаки, другъ се сърди, че липсватъ копчета... Мѣримъ на крака и новитъ си обуша. Кому ставатъ, кому не ста-